

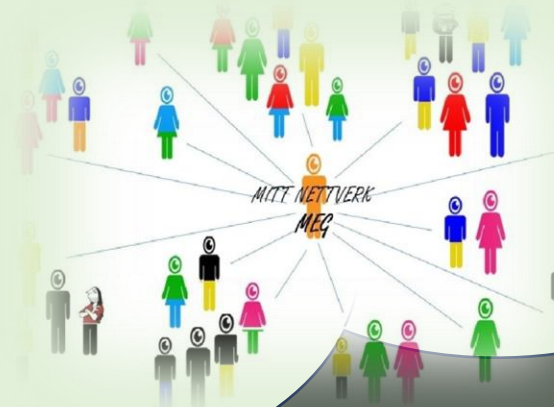
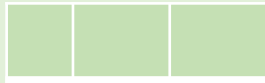

ASK knytt opp mot fleirspråklege barn

Barnehasenettverk
Sogndal, 14.03.24,
Lene Foss Dalaker, Sogn PPT

LM

Sogndal, 17.01.24, Lene Foss Dalaker

Kva er ASK?

Kvifor bruke ASK med fleirspråklege barn?

Korleis bruke ASK med fleirspråklege barn i barnehagen?

Ressursar

BARNEHAGENETTVERK, Sogndal, 14.03.24

Lene Foss Dalaker

KVA ER ASK?

Alternativ og supplerende kommunikasjon

Alternativ kommunikasjon – tiltak og hjelpemiddel som **erstattar** tale

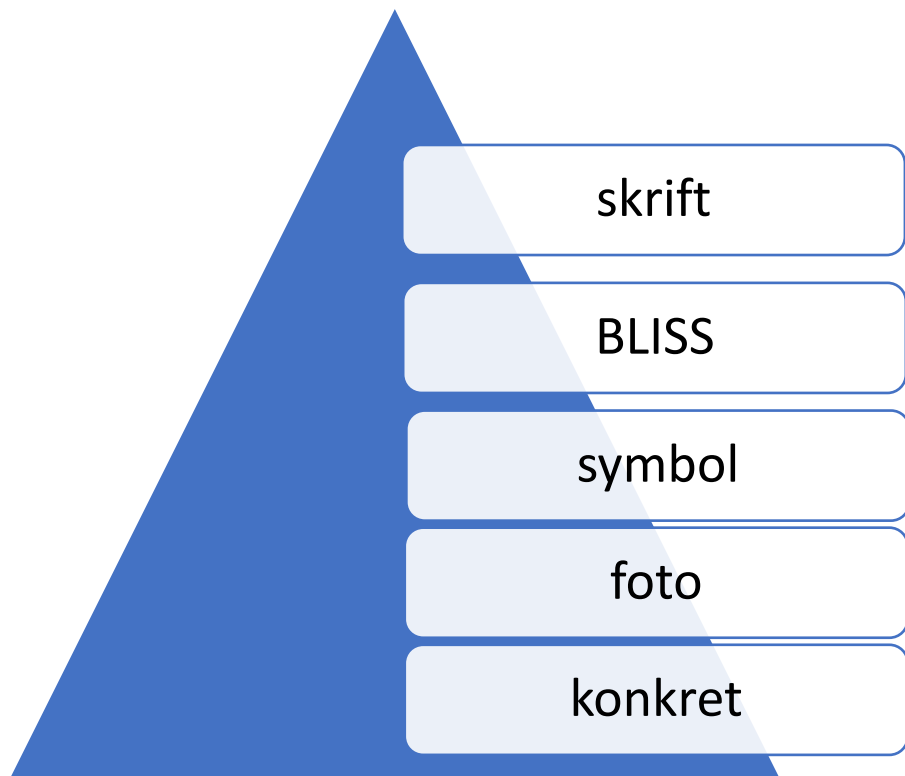

Supplerende kommunikasjon – tiltak og hjelpemiddel som forsterkar eller **støttar** eksisterande språkferdigheiter

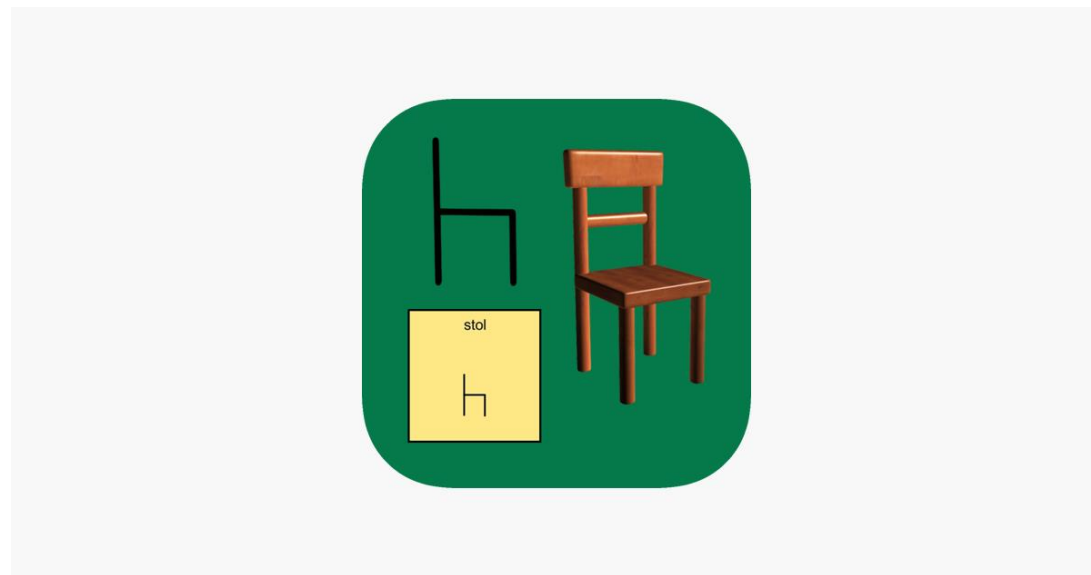
Kven?

- Personar som heilt eller delvis manglar funksjonell tale
- Basert på internasjonal forskning blir det anteket at det i aldersspennet 0 – 19 år i Norge er ca. 10000 personar med behov for ASK. (500-600 pr. kull)
- Svært samansett gruppe som krev ulike tiltak
- Kan det brukast som støtte til fleirspråklege?

[3.2.1 Hovedgrupper i ASK: Forelesning: Opplæring i ASK \(instructure.com\)](#)

stol

ULIKE KOMMUNIKASJONSLØYSINGAR

Ikkje-teknologiske kommunikasjonsløyningar (pap-tec)

- Tematavler
- Kommunikasjonsbøker
- Augepeikingstavler
- Auditiv skanningbok

Låg-teknologiske kommunikasjonsløyningar (Low-tec)

- Talebrytar

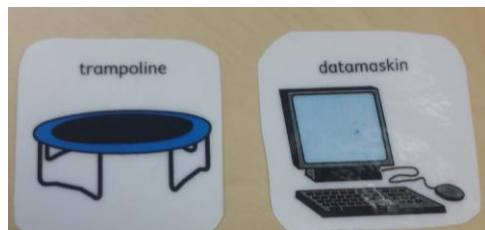

Høgteknologiske kommunikasjonsløyningar (High-tec)

- Talemaskiner

Ikkje-teknologiske kommunikasjonsløysingar

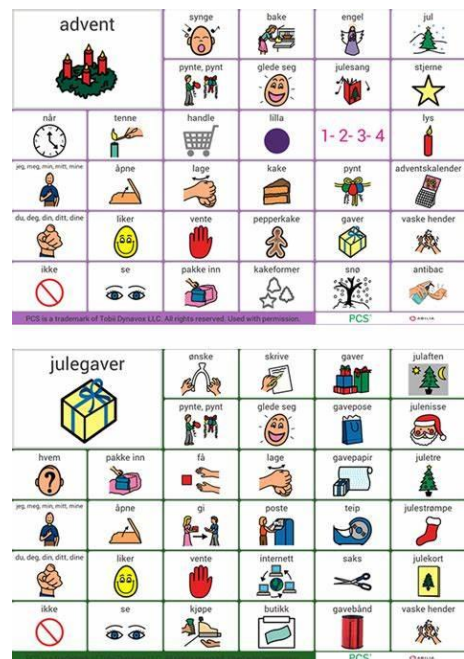
Enkeltsymbol

- Kommunikasjonsbøker

Tematavler

- Augepeiketavle
- Auditiv skanningbok

Vaksne spør «Vil du...»
Barnet svarar «ja»
eller «nei»

[Auditiv skanning - YouTube](#)

Kvifor bruke ASK til barn som har funksjonell tale?

- Fremma eller støtta tale
- Sikra kommunikasjonsform dersom barn ikkje lærer seg å snakke
- Sikra kommunikasjonsform med barn som ikkje kan norsk
- Bygge bru mellom morsmålet og norsk

**Nødvendig
for nokon,
nyttig for alle**

Alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)- en mulighet for et inkluderende og mangfoldig språkmiljø?

Siril Wohlrab

- «Funnene fra analysen, indikerer at det å bruke ASK som en del av det allmenpedagogiske tilbudet i barnehagen, er et godt verktøy for å sikre språkutvikling og skape flere muligheter for deltakelse i fellesskapet.»
- «Funnene viser tendenser til en positiv spiral der språket fremmer sosialt samspill og lek, som igjen fremmer språkutvikling.»
- «Et uventet funn fremhever at de «stille» barna og barn som er to/flerspråklig har særlig utbytte av ASK.»

Tre barn høyrer sitt eige språk på iPad

Henriette Jæger

- «Gutten som gikk til Nordavinden for å kreve igjen melet»
- Høyrer eventyret på norsk – samtale undervegs
- Gjenfortel med klossar
- Høyrer eventyret på morsmålet – barna overset til norsk

ASK

- Visuell støtte
 - Mange treng visuell støtte
 - Talen blir fortare borte – symbolet blir verande – prosessering
 - Fleire representasjonar av ordet
 - Felles fokus
- Talen vår blir gjerne saktare og lettare å forstå ved å modellere bruk av symbol.

Mange firma med ulike kommunikasjonsløsninger ++

Personar som heilt eller delvis manglar funksjonell tale har rett til å få eigna hjelpemiddel via Hjelpemiddelsentralen.

tobiidynavox

ABILIA

cognita

ABILIA + COGNITA

- ASK Grunnpakken
- Rolltalk Designer for Print (demoversjon 60 dagar)
- PODD
- Grid 3
 - VocoChat – flere språk (demoversjon 60 dagar)
 - Symbolspråk A-D + SuperCore

kongen	ligge på gulvet	snurre rundt	min tur
dronningen	hoppe	hinke	din tur
befaler	sitte	danse	ferdig

	عنب فَاكْهَة فَرَاوَلَة اَنْظُر اَلآن				البداية
رجوع	عنب	فراولة	بُرْتَمَالَة	موزة	
مسح	زَيْب	تُوت	أَنَاناس	تُفَاحَة	
إزالة	أَكْثَر	كُرْز	شَتَام	تُجَاص	

Tematavle : barnehagestart

ikke	skal	spise	spille	barn	ute
hva	vil	synge	leke	barnehageleerer	inne
jeg	liker	lese bok	bygge	assistent	barnehage
du	liker ikke	gå tur	male	ferdig	hjem

PCS is a trademark of Tobi Dynamics LLC. All rights reserved. Used with permission.

PCS ABILIA

- [Abilia](#)

Normedia

- Lage, lagre, skrive ut og dele symbolressursar
- Kan oversette til andre språk
- Widgit symboler
- Ulike lisensavtalar
- InPrint 3 (demoversjon)
- Widgit Online
- [Normedia AS - Symboliserte produkter og inkluderende løsninger](#)

Mandag 29.8.2016	Tirsdag 30.8.2016	Onsdag 31.8.2016	Torsdag 1.9.2016	Fredag 2.9.2016
संमति झोम Samtykke skjema	भास Messe	माहिती Informasjon	डेक वेयाज Kakesalg	विद्यार्थी संग्रह Elevsamling
शाणा सङ्गरी Klassetur	तरवु सायनी Svømming	टोय दिवस Leketøy dag	रमती दिवस Idrettsdag	पिता भेटक Foreldremøte

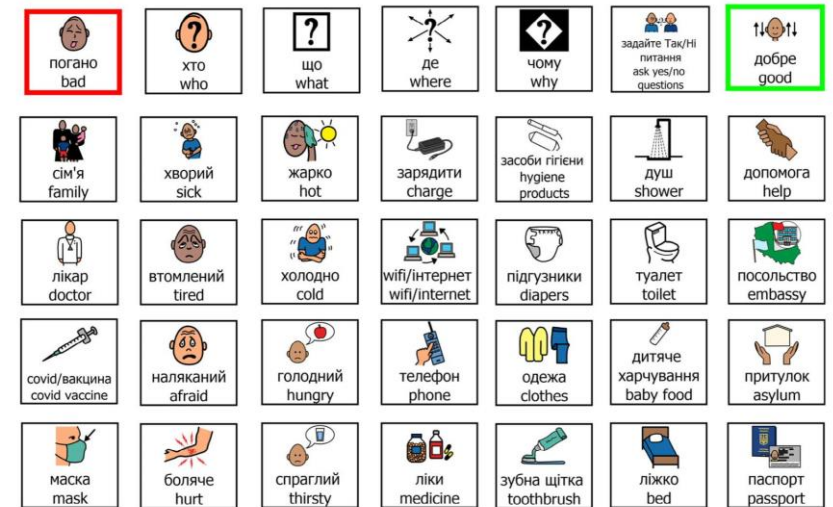
Morgenrutiner - polsk

obudzić się våkne opp	prysznic dusje	ubrać się kle på seg
zjeść śniadanie spise frokost	myć zęby pusse tenner	opuścić dom gå ut av huset

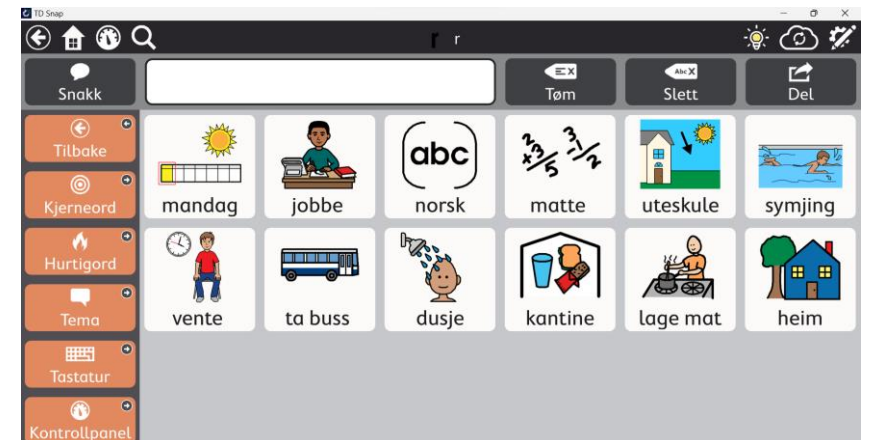
TOBII DYNAVOX

- Har lagt ut nokre gratisressursar til ukrainske flyktingar
- Boardmaker
- TD Snap
- [Tobii Dynavox NO: hjelpeidler for personer med nedsatt funksjonell](#)

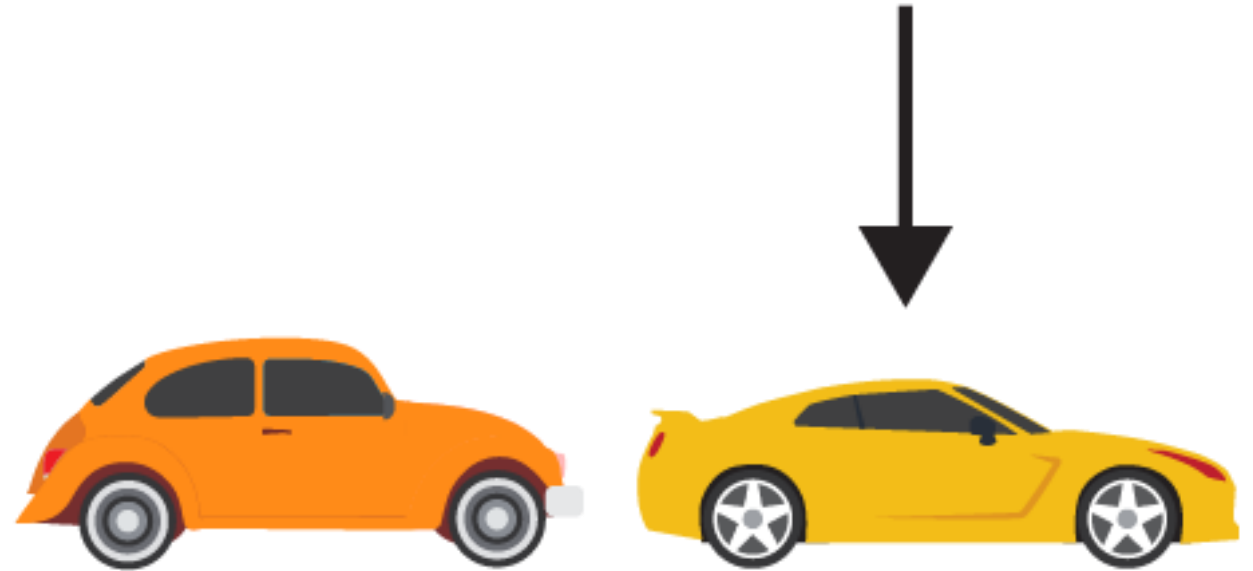
Ukrainian: Ця комунікаційна дошка можна використовувати для підтримки людей, яким важко спілкуватися, оскільки вони можуть говорити іншою мовою або мають інвалідність

English: This communication board can be used to support individuals who are struggling to communicate because they may speak a different language or have a disability.

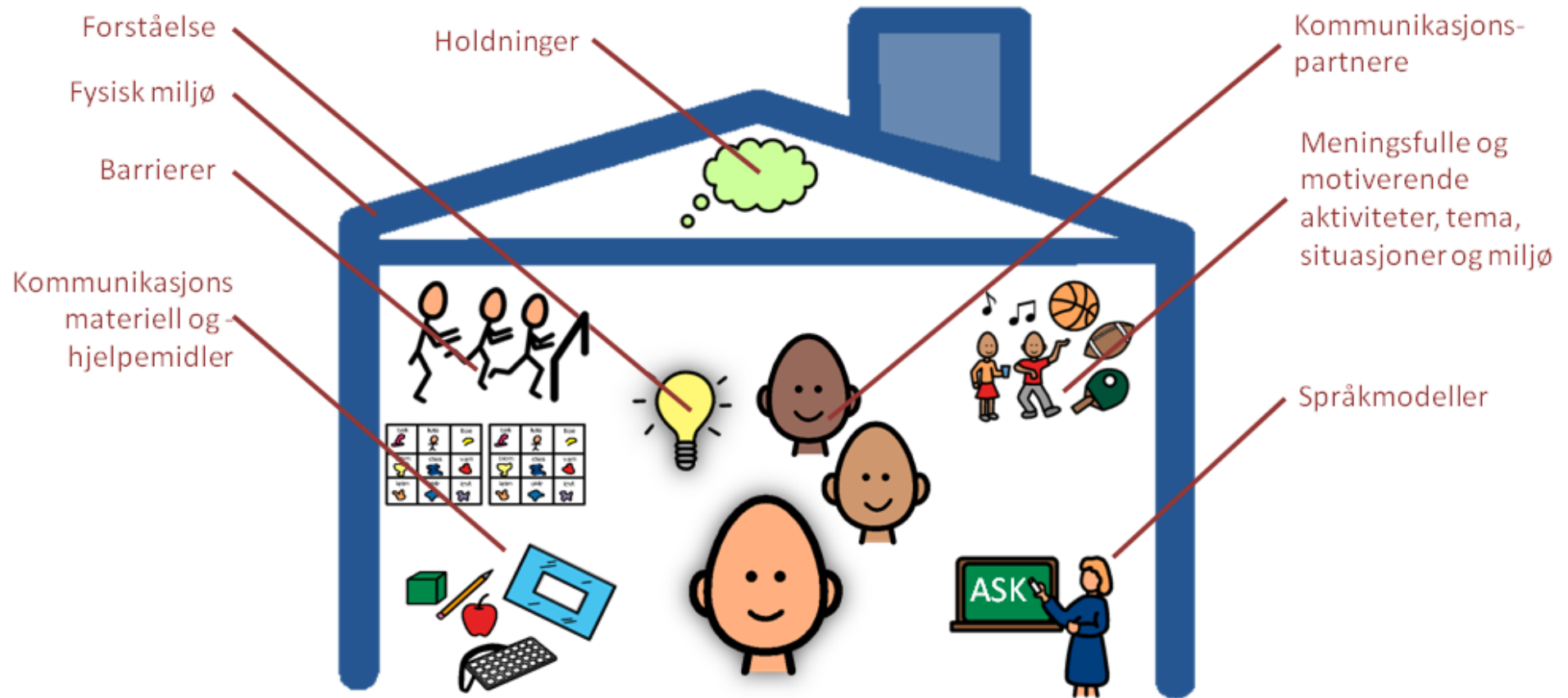

Gratis symbolbank

- www.bildstod.se (svensk og engelsk, litt tungvindt)

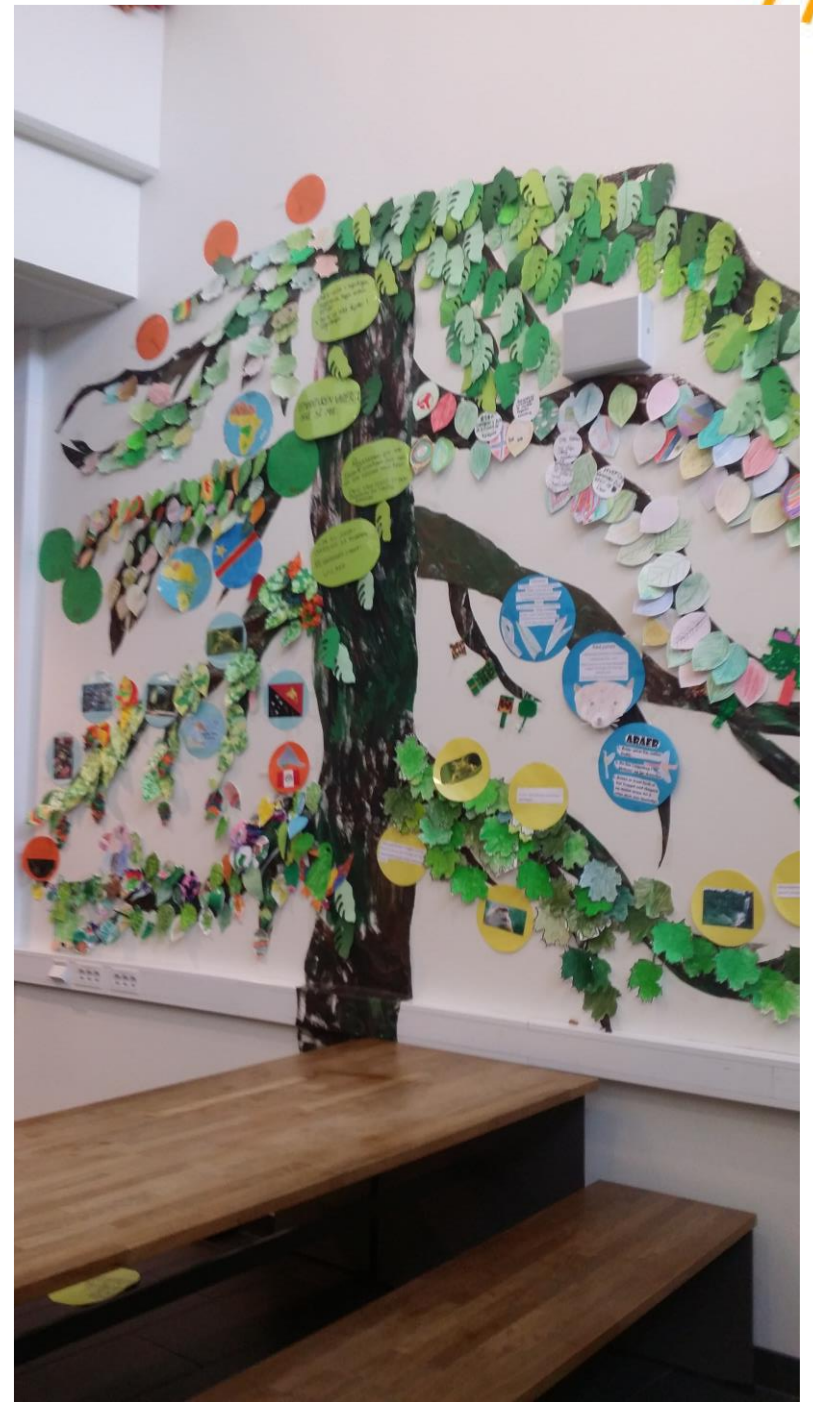

SPRÅKMILJØ

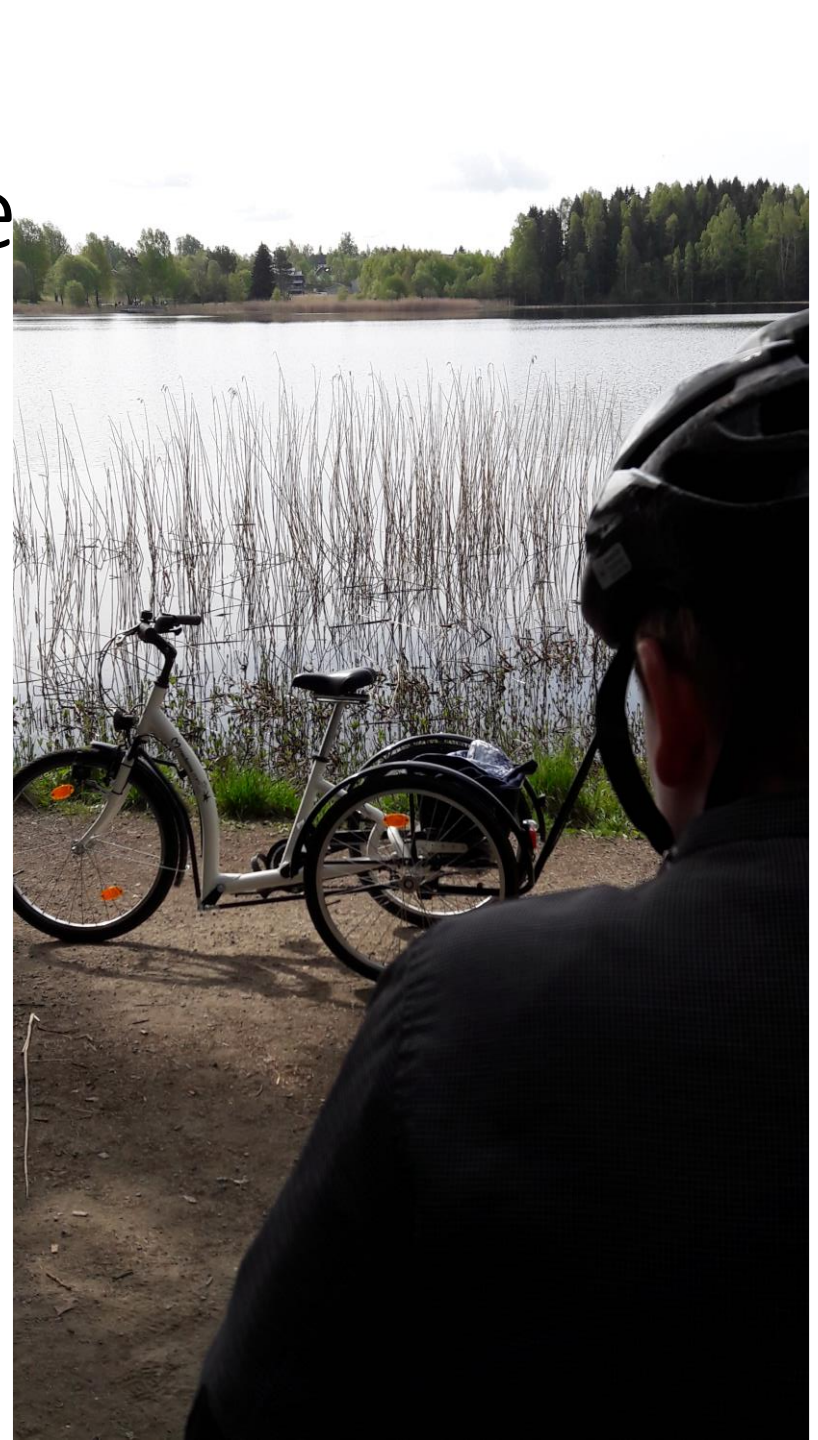

Markere i miljøet

- Årstidstre
- Sortere leiker
- Enkeltsymbol/teikn som set ord på det som er rundt

Ta bilder og bruk til samtale

Snakkesmykker – ha symbola tilgjengeleg

Bruke konkretar til symbol

elg

gaupe

rev

først

bakerst

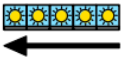

Handlingskjeder og dagsplanar med borrelås

Høgtlesing saman med symbol

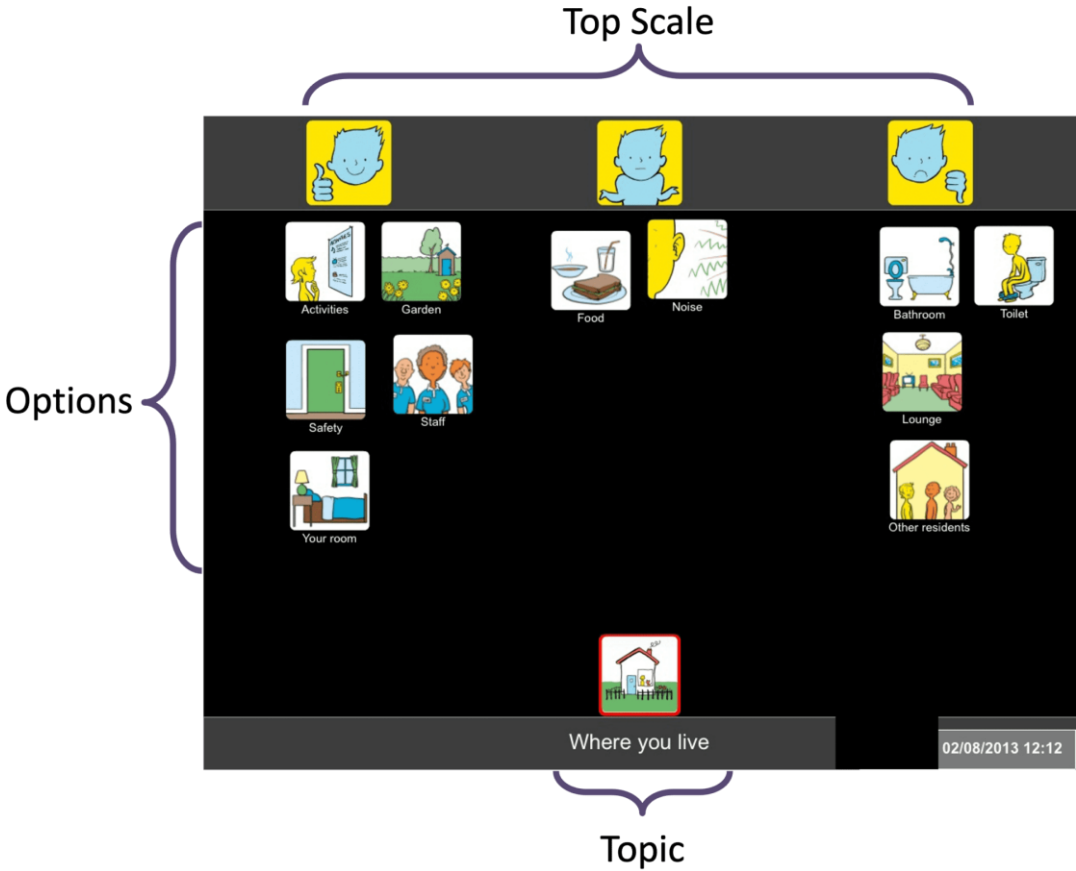
Rødhette - setninger

For lenge siden levde ei lita jente.

Hun het Rødhette.

En dag skulle hun besøke sin syke bestemor

Talking mats

Eksempel på andre ressursar

Bildetema

- Bildetema

[Bildetema \(oslomet.no\)](https://oslomet.no)

OSLOMET **Bildetema**
Flerspråklig bildeordbok

Arabisk Norsk (bokmål) Norsk (nynorsk) Ukrainsk

Språk ▾

Vis ord

▾ Skriv ut 🖨

المشاعر و حالات المزاج < 🏠

سعيد

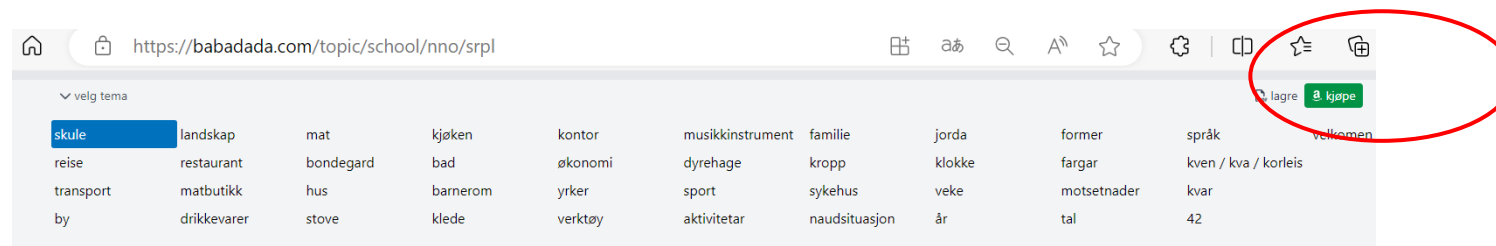
عابس

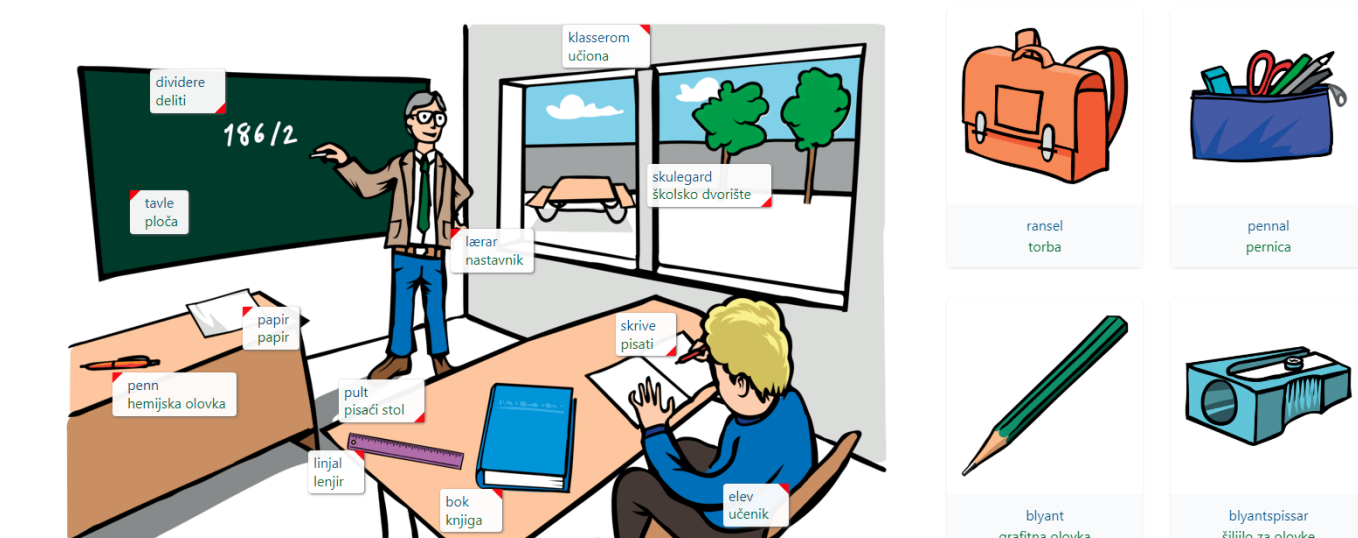
غاضب

BABA-DADA

Learn languages with BABADADA

skule - škola

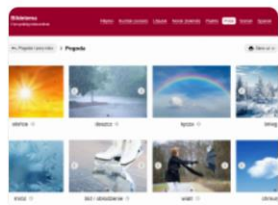
Samleside for barnehagar

[Nettressurser barnehage – morsmal.no \(morsmal.no\)](https://morsmal.no)

Tilgjengelig på **Du er her: Norsk (bokmål)** Norsk (nynorsk) Albansk Amharisk Arabisk Dansk Dari Engelsk Filipino Fransk

[Snakk om vintervær på flere språk!](#)

Norsk (bokmål)

Bruk den flerspråklige bildeordboka Bildetema og snakk om vinterværet på mange språk!

[Barnebøker for Norge – afrikanske fortellinger](#)

Norsk (bokmål)

Bli kjent med fortellinger fra Afrika, oversatt til flere språk. Fortellingene inneholder skriftlige tekster og lydinnspillinger.

[Mama Lisa's World – barnesanger fra hele verden](#)

Norsk (bokmål)

Et nettsted med barnesanger fra hele verden med lyd eller tekst.

Tilgjengelig på **Du er her: Norsk (bokmål)** Norsk (nynorsk) Albansk Amharisk Arabisk Dansk Dari Engelsk Filipino Fransk

Nettressurser barnehage

Lenker til gratis flerspråklige ressurser mest for barnehage.

[Flerspråklige ressurser med tema brannvern](#)

Norsk (bokmål)

[Jeg vet](#)

Norsk (bokmål)

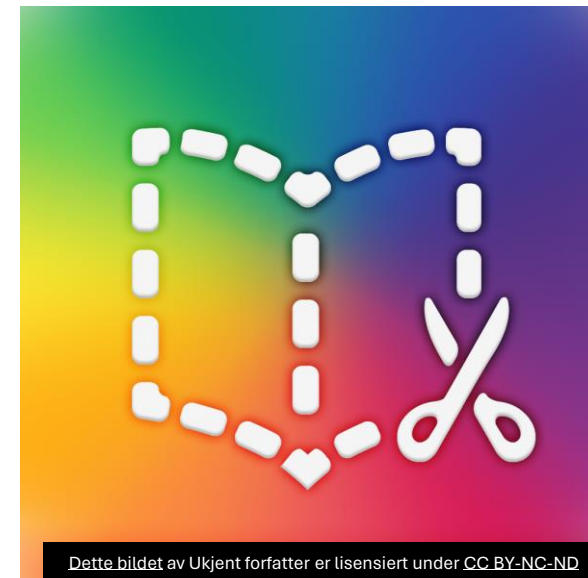
[Veilederkorpsets språkplakater](#)

Norsk (bokmål)

Appar

- Troll i ord – eventyr på over 30 språk
- Office Lense
- BookCreator

Dette bildet av Ukjent forfatter er lisensiert under CC BY-NC-ND

Takk for
merksemda
og lykke til
vidare

